

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 565

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 november 2015

Met deze brief bied ik u het verslag aan van de Informele- en Transportraad van 7–8 oktober 2015. De volgende Transportraad zal plaatsvinden op 10 december 2015 te Brussel. In het verslag wordt tevens ingegaan op de toezegging van de Staatssecretaris de Tweede Kamer te informeren over het verloop van de infractieprocedure inzake FABEC.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

Verslag Informele- en Transportraad 7–8 oktober

Op 8 oktober vergaderde de Transportraad onder Luxemburgs voorzitterschap. Namens het Nederlandse kabinet waren de Minister en Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu aanwezig. Eurocommissaris Bulc (Transport), Eurocommissaris Bienkowska (Industrie, Interne Markt, MKB & Ondernemerschap) en Vice-voorzitter Katainen (Economische en monetaire zaken) waren namens de Europese Commissie aanwezig. De Minister was aanwezig op de Informele Transportraad op 7 oktober.

Vierde Spoorpakket (marktpijler)

Algemene Oriëntatie

De Raad bereikte met eenparigheid van stemmen een algemene oriëntatie over de twee voorstellen van de marktpijler van het Vierde Spoorpakket: de governance richtlijn en de PSO-verordening. De compromis tekst komt volledig tegemoet aan de Nederlandse positie: onderhands gunnen met prestatie-eisen als voorwaarde blijft een optie.

Het Luxemburgse voorzitterschap committeerde zich om in nauwe samenwerking met Nederland de onderhandelingen met het Europees parlement op te starten met het oog op afronding van de besluitvorming over het gehele Vierde Spoorpakket in de eerste helft van 2016.

Real Driving Emissions test procedure.

Diversenpunt, informatie van de Europese Commissie

De Europese Commissie meldde dat op 19 mei 2015 overeenstemming is bereikt over een nieuwe testprocedure voor metingen van uitstoot van stikstof oxiden (NO_x-en): de Real Driving Emissions test procedure (RDE-test). Deze nieuwe test gaat metingen verrichten in reële rijomstandigheden. Op dit moment onderhandelen de lidstaten nog over een voorstel van de Europese Commissie over de maximale uitstootnorm en het moment waarop en op welke manier de auto-industrie hieraan moet voldoen.

De Europese Commissie onderstreepte, mede naar aanleiding van het incident bij Volkswagen, dat er snel goede en realistische normen moeten worden overeen gekomen, dat de consumentenbescherming moet worden gegarandeerd en het vertrouwen in de auto-industrie moet worden hersteld. Hierbij zet de Europese Commissie in op een sterke coördinatie bij door de lidstaten uitgevoerd onderzoek naar de auto industrie.

De Europese Commissie riep de transportministers op tot snel voortvarend handelen, opdat de besluitvorming zo mogelijk nog deze maand maar in ieder geval voor het einde van dit kalenderjaar kan worden afgerond. Op 1 oktober 2015 is dit punt aan de orde geweest in de Raad voor Concurrentievermogen en dit stond ook op de agenda van de Milieuraad op 26 oktober 2015.

De reactie van een groot aantal lidstaten was eensgezind: de reputatie van Europa moet worden hersteld en de nieuwe RDE-test moet zo snel mogelijk worden ingevoerd. Nederland was de enige lidstaat met een meer concrete reactie: steun voor het voorstel van de Europese Commissie om de invoeringstermijn van 2019 naar 2017 te vervroegen en zo mogelijk naar 2016. Tevens stelde Nederland voor om meteen te streven naar een Conformiteitsfactor van 1.18 voor nieuwe autotypen. Andere lidstaten gaven aan dat de invoeringstermijn reëel moest zijn,

maar zij spraken zich niet expliciet uit over de invoeringstermijn, eventuele stappen daarbij en de limietwaarden voor de Conformiteitsfactor.

Tot slot constateerde de Europese Commissie op grond van de interventies de volgende drie punten: i) voor bewijs en transparantie van de feiten is onderzoek vanuit de lidstaten nodig, ii) afsluitende besluitvorming over de RDE-test moet dit jaar plaatsvinden, iii) heroverweging van het stelsel en de rolverdeling tussen Europese Commissie en Lidstaten bij typegoedkeuringen is te overwegen.

Witboek Transport

Oriënterend debat

Dit debat beoogde de prioriteiten van de lidstaten te inventariseren. Tijdens de inleidende woorden benadrukte Eurocommissaris Bulc dat er geen herziening van het Witboek komt, maar dat de Europese Commissie zich zal concentreren op de tenuitvoerlegging van al geformuleerde maatregelen. Wel vormen de ontwikkelingen sinds 2011 aanleiding tot accentverschuivingen.

De lidstaten steunden de hoofdlijnen van het witboek. De belangrijkste boodschap van Nederland, gesteund door een meerderheid van lidstaten, was dat de uitgevoerde consultatie duidelijk maakt, dat er nog een flinke opgave ligt om ook daadwerkelijk uit te voeren wat we op basis van het witboek ter hand genomen hebben. Dit in het bijzonder ten aanzien van comoditeiten en verduurzaming van transport. De focus moet daarop liggen, niet op het toevoegen van nieuwe ambities. De meeste lidstaten benadrukten het belang van een concurrerend Europa. Groei en banen zijn een speerpunt, betere regelgeving werd ook aangehaald. De perifere lidstaten gaven aan graag beter aangesloten te worden en te streven naar meer connectiviteit, ook naar de perifere gebieden. Door veel lidstaten werd ook de sociale dimensie genoemd, zo gaf een groep landen aan dat werkgelegenheid niet ten koste mag gaan van de werknemers en er eerlijke sociale omstandigheden moeten zijn. Het belang van innovatie en digitalisering, zoals ook door Nederland benoemd, gaat een grote rol spelen. Verschillende lidstaten willen graag ambitieuze doelstelling op het terrein van verkeersveiligheid en -slachtoffers.

Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI)

Diversenpunt

Eurocommissaris Katainen gaf een presentatie over de invoering van het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI). EFSI biedt de mogelijkheid om onder meer te investeren in projecten op het gebied van infrastructuur en vervoer. De Europese Commissie riep op om publieke en private projecten in te dienen, waarbij EFSI er niet alleen voor grote projecten is. EFSI kan gecombineerd worden met andere financieringen, zoals structuurfondsen.

Op 1 september 2015 is de European Investment Advisory Hub (EIAH) gelanceerd, bedoeld om te ondersteunen bij het traceren van goede projecten. Begin 2016 wordt bovendien een investeringsportal gelanceerd met de focus op grensoverschrijdende projecten.

Eurocommissaris Bulc gaf aan dat het niveau van investeringen in infrastructuur op dit moment erg laag is, EFSI kan daar verandering inbrengen. De Europese Commissie gaf daarbij ook aan dat EFSI wellicht kan helpen bij vergroening, duurzame stedelijke mobiliteit en ITS. De

focus ligt nu op het aandragen van nieuwe, economisch gezonde projecten, maar dit kunnen ook onderhoudsprojecten zijn.

Vice-voorzitter van de Europese Investeringsbank (EIB), van Ballekom, meldde dat aangedragen projecten bij voorkeur op de TEN-T assen moeten liggen en dat Public Private Partnerships zeer belangrijk zijn. Voor het aantrekken van meer private investeerders is het essentieel is dat de administratieve lasten verminderen. Een goede voorbereiding van de projecten is cruciaal. De EIAH kan hier een belangrijke rol bij spelen. De focus ligt op projecten die bijdragen aan groei, banen en welvaart.

Enkele lidstaten reageren en vragen aandacht voor het combineren van subsidies en EFSI. De raad neemt nota van de nieuwe mogelijkheden en komt hier ongetwijfeld op terug.

Terugkoppeling Informele Transportraad 7 oktober: bevorderen van fietsen

Diversenpunt

Tijdens de Informele Transportraad werd het belang en potentieel van de fiets als volwaardige vervoersmodaliteit erkend, vooral in stedelijke regio's. De fiets kan worden beschouwd als een schone, veilige, gezonde en duurzame manier om steden bereikbaar te houden. Nederland kreeg ruime gelegenheid zich te presenteren als fietsland en heeft aangeboden zijn expertise ten aanzien van de fiets als volwaardig alternatief transportmiddel als onderdeel van een (smart) mobility mix te delen.

De aanwezige Ministers en Staatssecretarissen schaarden zich achter de verklaring van het Luxemburgs voorzitterschap over de bevordering van de fiets als vervoersmiddel. De verklaring roept onder meer de Europese Commissie op om fietsen als transportmodus te erkennen en om fietsen meer onderdeel te maken van de bestaande en nieuw te ontwikkelen strategie. Op lidstaat niveau vraagt de verklaring om een centraal informatieloket te ontwikkelen waar regionale overheden fietsgerelateerde best practices kunnen delen. Daarnaast wordt ook de oprichting van een *focal point* binnen de commissie aanbevolen.

Na afloop werd de tocht van de vergaderlocatie naar de dinerlocatie, door de Commissaris en de meeste Ministers, hoe kan het ook anders, per fiets afgelegd.

Overleg inzake FABEC na afloop van Transportraad

In het Algemeen Overleg Luchtvaart van 30 september jl. heeft de Staatssecretaris toegezegd om na 8 oktober uw Kamer nader te informeren over het verloop van de infractieprocedure van de Europese Commissie inzake FABEC. In de brief aan uw Kamer van 25 september 2015 (Kamerstuk 21 501-33, nr. 556) is de Staatssecretaris uitgebreid ingegaan op de argumentatie van de Commissie en het (gezamenlijke) weerwoord van de FABEC lidstaten hierop.

Op 8 oktober heeft aansluitend op de Transportraad een overleg plaatsgevonden van België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Zwitserland over het Functioneel Airspace Block Europe Central (FABEC). In het overleg is een gezamenlijke verklaring vastgesteld waarin de doelstellingen van FABEC worden bevestigd en een overzicht wordt gegeven van de geleverde prestaties. De lidstaten stellen dat FABEC hiermee voldoet aan de Europese vereisten en spreken hun gezamenlijke commitment uit voor de verdere implementatie van FABEC. De verklaring is ook opgenomen als onderdeel van de gezamenlijke beantwoording aan de Europese Commissie van het met redenen omkleed advies in het kader van de infractieprocedure die loopt over FABEC. Deze beantwoording is

onlangs aan de Europese Commissie gezonden, welke nu zal beoordelen of de infractieprocedure op basis hiervan kan worden gesloten of worden voortgezet. Over het verdere verloop van de infractieprocedure zal ik uw Kamer op de hoogte houden.